

**ΒΕΛΤΙΣΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΠΙΠΕΔΟ-ΜΕΛΕΤΗ
ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ**

1.1 ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΟΥ ΓΗΡΑΝΣΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που θέτουν οι δημογραφικές αλλαγές αφορά την αγορά εργασίας. Η μείωση του πληθυσμού που είναι σε ηλικία εργασίας κατά περίπου 50 εκατομμύρια άτομα μεταξύ 2010 και 2060, θα μπορούσε να προκαλέσει σοβαρή οικονομική ύφεση, εκτός εάν αυτή καταφέρει να αντισταθμιστεί από την αύξηση των ποσοστών συμμετοχής στην απασχόληση σε όλα τα τμήματα του εργατικού δυναμικού και την αύξηση της παραγωγικότητας. Οι κίνδυνοι αυτοί επιδεινώνονται από άλλες τάσεις, όπως η ταχεία τεχνολογική αλλαγή, η παγκοσμιοποίηση και η οικονομική κρίση, παράγοντες που οδηγούν συνδυαζόμενοι σε αναγκαστική οικονομική αναδιάρθρωση.

Η ενεργοποίηση του δυναμικού των μεγαλύτερης ηλικίας εργαζομένων αποτελεί βασική απάντηση στην αντιμετώπιση του προβλήματος της συρρίκνωσης του εργατικού δυναμικού. Η βελτίωση των ευκαιριών απασχόλησης για τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας μπορεί να βελτιώσει το βιοτικό τους επίπεδο μέσω της αύξησης των εισοδημάτων τους αλλά και των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων τους και παράλληλα να βελτιώσει την αυτοεκτίμησή τους και της κοινωνική τους συμμετοχή.

Η προώθηση της παράτασης του επαγγελματικού βίου στην απασχόληση απαιτεί κυρίως τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας και την προσαρμογή τους στην κατάσταση της υγείας και τις ανάγκες των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας, τη βελτίωση της πρόσβασης στην κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση και την αναθεώρηση των φορολογικών και συνταξιοδοτικών συστημάτων ώστε να τους δίνονται κίνητρα για την παραμονή τους στην εργασία.

Τα ποσοστά απασχόλησης των μεγαλύτερων σε ηλικία εργαζομένων ποικίλουν σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών, με το υψηλότερο ποσοστό είναι 80,2% στη Σκανδιναβία και το χαμηλότερο 14,3% στην Ανατολική Ευρώπη (συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας).

1.1.1 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

Τοπικοί και περιφερειακοί φορείς μπορούν να κάνουν πολλά για να προωθήσουν την απασχολησιμότητα των μεγαλύτερων σε ηλικία εργαζομένων μέσω της εκπαίδευσης και ώστε να επικαιροποιούν τις δεξιότητές τους και να συνδυάζουν τις υπάρχουσες γνώσεις και τις δεξιότητές τους με τις ταχέως εξελισσόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας. Η προώθηση και διευκόλυνση της επιχειρηματικότητας των ηλικιωμένων είναι ένας άλλος πιθανός τρόπος για την προώθηση της ενεργού γήρανσης στην απασχόληση. Τα ευρωπαϊκά προγράμματα που στηρίζουν την εκπαίδευσης καθώς και η διακρατική συνεργασία μέσω προγραμμάτων μπορεί να καταστούν ιδιαιτέρως χρήσιμα προς αυτή την κατεύθυνση.

Ακολουθούν σχετικές βέλτιστες πρακτικές-μελέτες περιπτώσεων:

A/A 1. Όταν η Παιδαγωγική βοηθά στην μετάβαση του εργατικού δυναμικού - Παράταση του εργασιακού βίου

Pedagogy assisting workforce transitions (PAWT) (PAWT)
(Συγχρηματοδότηση: Grundtvig)

Χώρα: Φινλανδία

Συνοπτική Περιγραφή: Το έργο PAWT αναπτύσσει ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για την αντιμετώπιση των αναγκών σε δεξιότητες των μεμονωμένων ηλικιωμένων εργαζομένων ή δυνητικούς εργαζόμενους. Επιδιώκει να στηρίξει την μέσω εκπαίδευσης ενηλίκων, την προώθηση της έρευνας και των δεξιοτήτων ΤΠΕ για ηλικιωμένα άτομα και να διαμορφώσει ένα επιχειρηματικό μοντέλο ανάπτυξης για την αυτοαπασχόληση των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας. Επιχειρεί να αλλάξει τη νοοτροπία για την εκπαίδευση των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας και να επιτύχει την αύξηση της απασχολησιμότητάς τους εν εξελίξει.

Σχετικοί <http://pawt.pikes.fi/~V>

Σύνδεσμοι:

A/A 2. ΑΝΘΡΩΠΟΙ - Πανευρωπαϊκό Δίκτυο Εκπαίδευσης και Απασχόλησης Ηλικιωμένων

PEOPLE - Pan European Older People's Learning and Employment network (Συγχρηματοδότηση: Leonardo da Vinci)

Χώρα:	Ιρλανδία
Συνοπτική Περιγραφή:	Αποτελεί ένα δίκτυο αριστείας πρακτικών οργανισμών-εταίρων της ΕΕ για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω ηλικίας και για την προώθηση της απασχόλησης των ηλικιωμένων εργαζόμενων. Στοχεύει στην παραγωγή, την παρουσίαση, διαβούλευση και διάδοση των βέλτιστων πρακτικών παραδείγματα σε σχέση με την έρευνα, προώθηση και ανάπτυξη της ηλικιακής ποικιλομορφίας και το δικαίωμα των ηλικιωμένων στην εκπαίδευση και την απασχόληση. Περιλαμβάνει πρακτικές εφαρμογές επαγγελματικής κατάρτισης, εκπαίδευσης και προγράμματα εκμάθησης για ηλικιωμένους καθώς και συμβουλευτική ενθάρρυνσης των εργοδοτών ώστε προσλαμβάνουν και να διατηρούν τους εργαζομένους μεγαλύτερης ηλικίας.
Σχετικοί Σύνδεσμοι:	www.europeanpeoplenetwork.eu

A/A 3. «Μεγάλες» Επιχειρήσεις» - Senior Enterprises

(Συγχρηματοδότηση: Interreg IVB)

Χώρα:	Ιρλανδία
Συνοπτική Περιγραφή:	Το έργο έχει σκοπό να ενθαρρύνει την επιχειρηματικότητα ατόμων άνω των 50 ετών. Αυτό μπορεί γίνει είτε μέσω έναρξης μιας επιχείρησης, είτε με συνεταιίρους είτε όχι, ή μέσω επένδυσης σε υφιστάμενη επιχείρηση, ή την υποστήριξη της καινοτομίας στο πλαίσιο μιας επιχείρησης που ανήκουν σε τρίτο. Το πρόγραμμα επιχειρεί να ευαισθητοποιήσει τα άτομα ηλικίας άνω των 50 + να συνεργαστούν με επιχειρήσεις αποκτώντας επιχειρηματική δέσμευση η οποία θα αποβεί επωφελής για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.
Σχετικοί Σύνδεσμοι:	www.seniorenterprise.ie

1.1.2 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

Τοπικοί και περιφερειακοί φορείς μπορούν να διαδραματίσουν καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη νέων και καινοτόμων υπηρεσιών στήριξης των ηλικιωμένων εργαζόμενων ώστε να παραμείνουν στην απασχόληση, με την διαμόρφωση πιο θετικής στάσης και νοοτροπίας απέναντί τους. Ένας σημαντικός τομέας προς αυτή την κατεύθυνση αφορά σε online υπηρεσίες που παρέχουν βοήθεια, συμβουλές και δυνατότητες δικτύωσης σε εργοδοτών και εργαζομένων για την κάλυψη των αναγκών του γηράσκοντος εργατικού δυναμικού. Μέσω των Ευρωπαϊκών διαρθρωτικών ταμείων καθώς και ερευνητικών έργων στηρίζονται τέτοιες εφαρμογές.

A/A 4. FIFTI - Μια νέα επαγγελματική δυναμική μετά τα 45
(Συγχρηματοδότηση: ΕΚΤ)

Χώρα: Γαλλία

Συνοπτική Περιγραφή: Πρόκειται για ένα online σύστημα που παρέχει στα γαλλικά μια σειρά από εργαλεία για τη βελτιστοποίηση της σταδιοδρομίας των ατόμων άνω των 45 ετών. Παρέχει προδιαγραφές, πληροφορίες, καθοδήγηση και υποστήριξη τόσο στους εργοδότες όσο και στους εργαζόμενους ηλικίας άνω των 45 σε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων:

- Δεξιότητες
- Εκπαίδευση
- Ευημερία
- Προετοιμασία για τη συνταξιοδότηση
- Κίνητρα
- Κίνδυνοι στο χώρο εργασίας

Επιπλέον, ενισχύει τον διάλογο μεταξύ εργοδοτών και εργαζομένων. Το υπό εξέλιξη αυτό έργο έχει ως στόχο να βοηθήσει τους ανθρώπους να προλαμβάνουν τις διακρίσεις της γήρανσης στον εργασιακό χώρο, προλαμβάνοντας τους φόβους και τις αρνητικές προκαταλήψεις, και ανοίγοντας το δρόμο για νέες λύσεις και προσεγγίσεις για την διατήρηση της απασχόλησης των

εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας.

**Σχετικοί
Σύνδεσμοι:** www.fifti-opcalia.com

A/A 5. ΕΠΙΓΝΩΣΗ: Το γηράσκον εργατικό δυναμικό προς μία ενεργό συνταξιοδότηση

AWARE: Ageing Workforce towards an Active Retirement

(Συγχρηματοδότηση - κοινό πρόγραμμα AAL)

Χώρα: Ινστιτούτο Βιομηχανίας Βαλένθια – Ισπανία, Γερμανία, Ιταλία, Μ. Βρετανία

Συνοπτική Περιγραφή: Το έργο αναπτύσσει μία πλατφόρμα τηλεματικής για τους ηλικιωμένους εργαζόμενους και τους συνταξιούχους. Παρέχονται υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης (chatting, blogging, κλπ) προδιαγραφών προσαρμοσμένων στις ανάγκες των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας και τους συνταξιούχους. Το έργο επιδιώκει να καλύψει τις διαρθρωτικές ανάγκες του γηράσκοντος εργατικού δυναμικού, συμπεριλαμβάνοντας ενότητες σχετικές με: την προσαρμογή του χώρου εργασίας για τους εργαζομένους μεγαλύτερης ηλικίας, την ανταλλαγή γνώσεων και τεχνογνωσίας, την προώθηση της εξ αποστάσεως συμβάσεων ορισμένου χρόνου εργασίας για τους ηλικιωμένους, και κατάρτιση ηλικιωμένων εργαζομένων στις ΤΠΕ.

**Σχετικοί
Σύνδεσμοι:** <http://aware.ibv.org>

A/A 6. ePAL - Επέκταση Ενεργούς Επαγγελματικής Ζωής

ePAL - Extending Professional Active Life

(Συγχρηματοδότηση - 7ο ΠΠ)

Χώρα: Ινστιτούτο Βιομηχανίας Βαλένθια – Ισπανία, Γερμανία, Ιταλία, Μ. Βρετανία

Συνοπτική Περιγραφή:	Το πρόγραμμα στοχεύει να παραδώσει ένα στρατηγικό χάρτη πορείας για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (E & TA) σε καινοτόμες λύσεις για την επέκταση της επαγγελματικής ενεργό ζωής και την εξασφάλιση βελτιωμένης μετάβαση στη συνταξιοδότηση. Επιδιώκει να διερευνήσουν τρόπους παροχής μεγαλύτερης επαγγελματίες με υποστηρικτικό πλαίσιο για τη μόχλευση της ταλέντο και την εμπειρία τους με τρόπους που αυξάνουν την ποιότητα της ζωής τους, αλλά και τη δημιουργία αξίας για την ευρωπαϊκή οικονομία. Έχει ταυτοποίηση εκδ. την ανάγκη για μια αλλαγή στάσης απέναντι τους εργαζομένους μεγαλύτερης ηλικίας. Το όραμα ΕΠΑΛ έχει ως στόχο να καταστεί η Ευρώπη παγκόσμιος ηγέτης στην προώθηση της παράτασης του επαγγελματικού βίου.
-----------------------------	--

Σχετικοί Σύνδεσμοι:	www.epal.eu.com
----------------------------	--

A/A 7. ePAL - Επέκταση Ενεργούς Επαγγελματικής Ζωής
ePAL - Extending Professional Active Life
(Συγχρηματοδότηση - 7ο ΠΠ)

Χώρα:	Ινστιτούτο Βιομηχανίας Βαλένθια – Ισπανία, Γερμανία, Ιταλία, Μ. Βρετανία
--------------	--

Συνοπτική Περιγραφή:	Το πρόγραμμα στοχεύει να παραδώσει ένα στρατηγικό χάρτη πορείας για την έρευνα και την τεχνολογική ανάπτυξη (E & TA) σε καινοτόμες λύσεις για την επέκταση της επαγγελματικής ενεργό ζωής και την εξασφάλιση βελτιωμένης μετάβαση στη συνταξιοδότηση. Επιδιώκει να διερευνήσουν τρόπους παροχής μεγαλύτερης επαγγελματίες με υποστηρικτικό πλαίσιο για τη μόχλευση της ταλέντο και την εμπειρία τους με τρόπους που αυξάνουν την ποιότητα της ζωής τους, αλλά και τη δημιουργία αξίας για την ευρωπαϊκή οικονομία. Έχει ταυτοποίηση εκδ. την ανάγκη για μια αλλαγή στάσης απέναντι τους εργαζομένους μεγαλύτερης ηλικίας. Το όραμα ΕΠΑΛ έχει ως στόχο να καταστεί η Ευρώπη παγκόσμιος ηγέτης στην προώθηση της παράτασης του επαγγελματικού βίου.
-----------------------------	--

1.1.3 ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΒΕΛΤΙΣΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΟ ΓΗΡΑΝΣΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Χρηματοδοτικά μέσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρέχουν ευκαιρίες για τους τοπικούς και περιφερειακούς φορείς ώστε να προβούν σε ανταλλαγή ιδεών, καινοτομιών και εμπειριών σχετικά με πολιτικές, τεχνικές και πρακτικές διαχείρισης της ενεργού γήρανσης.

A/A 8. ESF6 CIA - Διευκόλυνση της παράτασης του επαγγελματικού βίου μέσω της αποτίμησης των μεγαλύτερων σε ηλικία εργαζομένων

ESF6 CIA - Facilitating the extension of working lives through valuing older workers
(Συγχρηματοδότηση: Interreg IVC)

Χώρα: Ιταλία, Ισπανία, Γερμανία, Βέλγιο, Ελλάδα, Ουγγαρία

Συνοπτική Περιγραφή: Το έργο διαπεριφερειακής συνεργασίας αναγνώρισε ότι πολλές καλές πρακτικές που σχετίζονται με τη διαχείριση του γηράσκοντος εργατικού δυναμικού είχαν αναπτυχθεί σε πιλοτικά έργα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου. Το επόμενο απαιτούμενο βήμα ήταν η κεφαλαιοποίηση και η μεταφορά αυτών των ορθών πρακτικών σε άλλες περιοχές. Αυτό το έργο δικτύωσης επιδιώκει να εκπληρώσει την ανάγκη, διάδοσης και τη χρήσης της εφαρμογής τους μέσω σχεδίων δράσης σε έντεκα περιφέρειες εταίρους σε οκτώ χώρες της ΕΕ.

Σχετικοί www.esf6cia.eu
Σύνδεσμοι:

A/A 9. EKT-Δίκτυο ΗΛΙΚΙΑ Δικτύου
ESF-AGE Network

(Συγχρηματοδότηση: ΕΚΤ)

Χώρα:	Ιταλία, Μ. Βρετανία, Ολλανδία, Πολωνία, Γερμανία, Βέλγιο, Γαλλία, Πολωνία, Εσθονία, Ισπανία, ΕΕ
--------------	---

Συνοπτική Περιγραφή:	Το δίκτυο EKT-AGE αποτελείται από τις δημόσιες αρχές από 14 κράτη-μέλη και περιφέρειες. Με τη συνεργασία και την ανταλλαγή τεχνογνωσίας, επιδιώκουν, να επιβεβαιώσουν και να διαδώσουν υψηλού επιπέδου στρατηγικές για την αποτελεσματική διαχείριση του γηράσκοντος εργατικού δυναμικού στην Ευρώπη.
-----------------------------	---

Σχετικοί Σύνδεσμοι:	http://esfage.isfol.it
----------------------------	---

A/A 10.	Καλύτεροι «Μεγάλοι» - Ηλικιωμένοι πολίτες στη σύγχρονη κοινωνία: την οικονομία, την εκπαίδευση, τη δημιουργικότητα
----------------	---

Best agers - Older citizens in modern society: economics, education, creativity

(Συγχρηματοδότηση: Interreg IVB (Βαλτική Θάλασσα))

Χώρα:	Δανία, Εσθονία, Γερμανία, Μεγάλη Βρετανία, Λετονία, Λιθουανία, Πολωνία, Σουηδία
--------------	---

Συνοπτική Περιγραφή:	Το έργο αυτό επιδιώκει να αξιοποιήσει δυνατότητες των εργαζομένων άνω των 55 ετών ώστε να συμβάλουν στην καινοτομία, την ανάπτυξη των δεξιοτήτων και την επιχειρηματικότητα. Το έργο έχει ως στόχο ενισχύσει την παραμονή των ηλικιωμένων στην αγορά εργασίας και να αποδείξει ότι η παραμονή τους είναι προτιμότερη από την πρόωρη συνταξιοδότηση καθώς μπορούν εναλλακτικά να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους και να υλοποιήσουν τις δικές τους επιχειρηματικές ιδέες. Αποσκοπεί επίσης στη δημιουργία ενός διαγενεακού περιβάλλοντος καινοτομίας, όπου οι καλύτεροι ηλικιωμένοι συνεργάζονται με τις νεότερες ηλικιακές ομάδες ώστε να μοιραστούν την εμπειρία και την διαμόρφωση νέων ιδεών. Στο έργο συμμετέχουν 19 εταίροι από οκτώ διαφορετικές χώρες.
-----------------------------	--

Σχετικοί Σύνδεσμοι:	www.best-agers-project.eu
----------------------------	--

A/A 11. ActiveAge - Λύσεις για μια γηράσκουσα κοινωνία**ActiveAge - solutions for an ageing society**

(Συγχρηματοδότηση: URBACT II)

Χώρα: Ιταλία / Ρώμη, Τσεχία / Πράγα, τη Σλοβενία / Μάριμπορ, Ηνωμένο Βασίλειο / Εδιμβούργο, Ελλάδα / Θεσσαλονίκη, Βουλγαρία / Ντόμπριτς, Ισπανία / Σεβίλλη, Πολωνία / Starogard, Ηνωμένο Βασίλειο / Wolverhampton

Συνοπτική Περιγραφή: Με κύριο θέμα το: «ηλικία και οικονομία», το θεματικό δίκτυο των εννέα πόλεων Active Age επικεντρώνεται στις πτυχές της προσφοράς και της ζήτησης της απασχόλησης των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας, που αφορούν:

- τη διατήρηση της εργασίας και της ποιότητας
- την απασχόληση
- την προσαρμοστικότητα και την επανείσοδο στην αγορά εργασίας
- την επιχειρηματικότητα

Οι πόλεις του δικτύου προβαίνουν σε ανταλλαγή και διάχυση, εμπειρίας, τεχνογνωσίας, ιδεών και γνώσης, συμπεριλαμβανομένης της στρατηγικής για τη διατήρηση των μεγαλύτερων σε ηλικία εργαζομένων στη Ρώμη και την πρόληψη της πρόωρης συνταξιοδότησης για λόγους υγείας στο Μάριμπορ (Σλοβενία).

Σχετικοί Σύνδεσμοι: www.activeage.org